

Rådslag 2008:

Ett ekologiskt hållbart Örebro

Nu har du möjlighet att påverka Socialdemokraterna i Örebros miljöpolitik 2010-2014

På följande sidor kommer du kunna läsa om olika förslag som kan komma att bli socialdemokraterna i Örebros miljöpolitik.

- Saknar du något? Vill du stryka något? Du är välkommen med dina synpunkter.
- Skicka in synpunkter via www.ettorebroforalla.se under rådslagen eller hör gärna av er via e-post eller post till Peter Dahlgren, peter.dahlgren@orebro.se, eller Socialdemokraterna i Örebro, Stortorget 19, 702 11 Örebro.
- Du kan också fylla i sista sidans svarsformulär.

Ett ekologiskt hållbart Örebro

Under 2008 har Socialdemokraterna i Örebro bedrivit ett intensivt rådslagsarbete. Syftet har varit att på ett kreativt sätt förankra socialdemokratiska idéer och finna nya. Ett av rådslagen har arbetat med klimat- och miljö. Ansvarig för arbetet är Peter Dahlgren. Under våren 2008 hölls fyra temamöten: transporter, mat, energi och gifter och kemikalier. Under våren fick också alla föreningar möjlighet att diskutera miljöfrågor via ett särskilt brev runt de teman som behandlades. Både medlemmar och andra intresserade har också under våren kunnat ge sina synpunkter och idéer via Socialdemokraterna i Örebros hemsida.

Det dokument som du/ni nu har i handen är ett utkast till det material som Peter Dahlgren kommer lämna över till Socialdemokraterna i Örebros programarbete inför valet 2010. Nu har du/ni möjligheten att tycka till om de idéer och förslag som ska bilda grunden för socialdemokraternas miljöpolitik i Örebro.

Skicka in era synpunkter via www.ettorebroforalla.se under rådslagen eller hör gärna av er via e-post eller post till Peter Dahlgren, peter.dahlgren@orebro.se, eller Socialdemokraterna i Örebro, Stortorget 19, 702 11 Örebro. Du kan också fylla i sista sidans svarsformulär.

Vi du/ni träffa Peter Dahlgren för ett öppet möte eller en diskussion? Då är det bara att höra av sig på peter.dahlgren@orebro.se eller 019-21 40 08.

Era svar måste vara inne senast 12 december för att de ska kunna bli en del av programarbetet inför valet 2010.

Väl mött med synpunkter och konstruktiv dialog!

Vänliga hälsningar,

Peter Dahlgren, rådslagsansvarig

Investera i ett grönare Örebro med livskvalitet

Socialdemokraterna i Örebros politik för ett grönare Örebro 2010-2014

Jorden har under årmiljoner förändrats och utvecklats. Naturens dynamik har gett växtlighet, människor och djur utmaningar och möjligheter. Det som skett de senaste 50 åren är att mänskligheten påverkar dessa stora skeenden. Ett akut problem är människans utsläpp av växthusgaser och vårt sätt att förbruka jordens resurser.

Jordens klimat och natur har blivit en ödesfråga för vår framtid. Om temperaturen i atmosfären fortsätter att stiga i samma takt som nu kommer det att leda till allvarliga konsekvenser för livet på jorden. Smältande glaciärer, stigande havsvattennivåer och ökad torka, regn eller blåst hotar många av världens ekosystem. Djur- och växtarter riskerar att dö ut och människors möjligheter till försörjning riskerar att försvinna. Redan nu minskar skördarna på många håll i redan fattiga och utsatta regioner. Människor kommer tvingas på flykt då deras hem förstörs av klimatförändringar.

Problemen för miljön är både globala och lokala. Vi måste också i Örebro ta ett ansvar för att minska vår negativa påverkan på miljön. Det sättet vi lever på här påverkar resten av världen, precis som resten av världen påverkar oss.

Vi socialdemokrater vill bygga ett ekonomiskt, socialt och ekologiskt hållbart Örebro. I Örebro kan människors livskvalitet öka utan att det skadar vår miljö. Vårt sätt att leva kan inte ske på bekostnad av framtida generationers möjligheter att leva ett gott liv. Valfärd och möjligheter skall komma alla till del i Örebro. Vi socialdemokrater ser att rättvisa och jämlikhet är en nyckel också för ekologisk utveckling. Ett Örebro som samarbetar och vågar utvecklas är en nyckel till framtiden.

Ett hållbart Örebro kräver solidaritet mellan människor och mellan generationer. Ett hållbart Örebro kräver klimatsmarta investeringar. Om vi inte tar miljöansvar kommer också det ekonomiska priset bli högt med färre jobb och en bräcklig tillväxt. En ansvarsfull hållning till vår gemensamma miljö bidrar till en bättre konsumtion och tryggare tillväxt. Ett hållbart Örebro är en möjlighet att lösa många av de problem vi möter idag. Ett hållbart Örebro kommer ha konkurrensfördelar och vara en attraktiv stad för den som vill bo, arbeta och driva företag. Vi vill att vår stad ska gå före och bli en ekologiskt hållbar kommun där vi hushåller med jordens resurser. Klimathotet är en av vår tids största utmaningar och alla människor måste tillsammans verka för att minska utsläpp, rena luften och vårt vatten.

Socialdemokraterna i Örebro anser att fyra områden är avgörande för att lyckas bygga ett hållbart Örebro:

- bättre och smartare transporter
- effektivare energiförbrukning
- färre gifter och kemikalier
- bättre mat och livskvalitet
- lätt och smidigt att leva miljövänligt

Vår målsättning för 2020

År 2020 har vi brutit Örebro's oljeberoende. Istället för olja använder vi effektivare teknik och förnybara alternativ i Örebro.

År 2020 har Örebro 50 % lägre utsläpp av växthusgaser i förhållande till 1990. Örebro ska vara ledande nationellt och globalt. Inga bostäder värms upp med olja. Örebro's kollektivtrafik har fördubblats från 2006. Fler Örebroare väljer att cykla än vad det var 2006. Antalet bilresor minskar, vilket inte bara minskar utsläppen utan också det skadliga bullret. En majoritet av bilarna drivs med nya bränslen eller tekniker. Oljeanvändningen i industrin och näringslivet har minskat med 30 % (i relation till 1990).

År 2020 har teknikutvecklingen fortsatt och ny miljöteknik introducerats i stor skala i Örebro. Våra fordon drar allt mindre bränsle. Produktion av effektiva biobränslen är etablerad. Allt fler Elbilar och biogasbilar introduceras på marknaden. Vind- och solkraft byggs ut kraftigt i Örebro.

År 2020 är sambandet mellan tillväxt och ökad klimatpåverkan från transporter brutet. Örebro visar att hållbara transporter är en konkurrensfördel för en logistikstad. Transportvolymen ökar i en lägre takt och ökningen sker genom miljövänliga alternativ. Godstransporter har redan förts över från lastbil och flyg till järnväg och sjöfart, och utvecklingen fortsätter. Järnväg och buss är det naturliga valet för persontransporter i Örebro. Örebro's kombiterminal blomstrar och expanderar.

År 2020 har energiförbrukningen minska till hälften i Örebro. Både hushåll, företag och den gemensamma sektorn har investerat i ny och effektivare teknik och belysning. Bostäderna från miljonprogrammet har byggts om och minskat sin energiförbrukning. Nya hus byggs med lågenergimetoder, till exempel teknik där hus inte kräver extern värmeförsel.

År 2020 har andelen icke-materiell klimatvänlig tjänstekonsumtion ökat på bekostnad av materiell konsumtion i Örebro. Fler Örebroare arbetar i tjänstesektorn. Industrin har automatiserats genom effektiv elanvändning och minskat oljeberoende. Kulturupplevelser och kvalificerade tjänster växer som andel av ekonomin i Örebro. Konsumtionen i Örebro kännetecknas av miljövänliga tjänster och upplevelser i större utsträckning än varor och gods.

År 2020 har Örebro visat att en ansvarfull miljöpolitik går hand i hand med arbetet mot segregation och orättvisor. En växande klimatvänlig tjänstesektor ger fler människor möjligheter till nya jobb. En ekologisk omställning av bostäder blir viktig för att lyfta stadsdelar i Örebro. Så som ÖBO gjorde i Markbacken under seklets första år har bara varit början. Ny ekologisk kompletteringsbebyggelse och förtätning, d.v.s att Örebro växer inåt och uppåt, ger bättre underlag för tjänstesektorn och kollektivtrafik. Utvecklingen av våra grönområden i Örebro skapar attraktivitet och livskvalitet. Fler grönområden kan utvecklas då staden växer på höjden istället för bredden. En ny stadspark och nytt friluftsbad på Väster är exempel på detta.

År 2020 används färre gifter och kemikalier både i våra hem och våra arbetsplatser. De ekologiska och rättvisemärkta produkterna är fler i Örebro's butiker. Miljövänliga produkter är

lätta och hitta med hjälp av bra skyltning. Andelen närproducerad och ekologisk mat ökar. Gifter och kemikalier som är skadliga och farliga har fasats ut med hjälp av fler miljövänliga alternativ, attitydförändringar och tuffare kontroller hos försäljare.

Transporter

Transportsystemet står inför en stor klimatutmaning också i Örebro. Hela transportsystemet står i dag för 30 procent av de svenska växthusgasutsläppen och godstransporter på väg svarar för sex procent. Möjligheterna till positiv förändring är dock stora. I Örebro behöver vi stödja ny miljövänlig teknik och bränslen, stimulera människor att lägga om sina resvanor och investera i järnväg och kollektivtrafik.

I Örebro har bilismens baksidor blivit uppenbara de senaste åren. Bilismen bidrar till den globala uppvärmningen, sprider gifter och partiklar, orsakar olyckor och använder de sista kvarvarande oljeresurserna i världen. Fler ska välja cykel eller kollektiva sätt att transportera sig. Det gynnar både miljön och hälsan i Örebro.

Därför ger vi detta tydliga löfte:

- Vi vill satsa på Örebros cykelbanor och ge dem en bättre status. Därför avsätter vi 20 miljoner kronor för att rusta cykelbanor som finns idag och för att bygga helt nya där det inte finns.

Här följer ett antal förslag som vi socialdemokrater vill genomföra 2010-2014:

- Trafiken står för en stor miljöbelastning. Örebro kommun har bidragit till att bilar som drivs på biogas blivit vanligare, bland annat genom att köpa in "miljöbilar" och genom att bidra till fler biogastankställen. År 2014 vill vi att 80 procent av kommunens fordon är biogasfordon eller elfordon. Övergången till biogasbussar också i landsortstrafiken påbörjas.

- I arbetet med att utveckla vår stad ska kollektivtrafik, cyklister och gångare prioriteras. I alla planer kommunen antar ska kollektivtrafikförsörjning och möjligheten att cykla och gå belysas.

- Det är viktigt hur vi kör våra bilar för att kunna minska utsläppen och spara pengar. Örebro kommun ska i samarbete med trafikskolor med miljöfordon erbjuda kurser i ECO-driving. Alla som kör bil tjänsten för Örebro kommun ska genomgå trafiksäkerhets och ECO-driving kurs. Det gäller både kommunens egen verksamhet och de entreprenörer vi upphandlar. Inledningsvis kommer också 500 örebroare med körkort erbjudas kursen varje år. I kursen ska också alternativ till bensin och diesel diskuteras.

Energi

Sverige är i dag beroende av energi som i stora delar inte är förnyelsebar som kärnkraft eller energi från fossila bränslen som olja eller kol. Också i Örebro växer behoven av el, ofta beroende på gammal teknik och produkter som helt i onödan drar ström på stand-by-läge.

Att använda el mer effektivt sparar både pengar och miljö. Att dessutom välja miljömärkt el från förnyelsebara energikällor som exempelvis vindkraft kan ge en ännu större effekt.

Därför ger vi detta tydliga löfte:

Vi kommer satsa på ny miljövänlig belysning i offentliga miljöer. Gatlyktor ska bytas ut mot modern solcellsarmatur och Örebro kommun ska använda nya lampor av diodtyp (LED). 2014 ska 20% av kommunens belysning i utomhusbelysning drivas av solen.

Här följer ett antal förslag som vi socialdemokrater vill genomföra 2010-2014:

- Tryggare väntan på bussen. Också i de väderskydd som finns på busshållplatser vill vi genomföra försök med solcellsarmatur och lampor av diodtyp (LED).
- Örebro kommun ska satsa på nya typer av lampor med nya typer av vitt sken. Detta arbete går fort framåt genom samarbete mellan ÖNET, Energimyndigheten, IKEA och ÖBO. Genom lampor med ett vitare sken kan samma ljus uppnås men med lägre energi. Här finns en stor potential att spara energi i offentliga lokaler som källare, korridorer och så vidare.
- Minska elförbrukningen. Örebro kommun ska minska Örebros klimatpåverkan genom att minska energiförbrukningen. Trafiken och fastigheterna står idag för huvuddelen av vår energiförbrukning. Vi vet att det går att spara mycket energi i fastigheter utan att det kostar pengar. Det visar bland annat erfarenheterna från EPC-projektet som pågått i Örebro kommun och som går mot sitt slut under sommaren 2008. Nästa stora utmaning är att minska elanvändningen: Örebro kommun har många lokaler som är uppvärmda med direktverkande el. Det kostar cirka 30 miljoner kronor att konvertera bort 3,3 GWh el (med en pay-off tid på cirka 20 år, utan hänsyn till räntekostnader). Det skulle minska kommunen koldioxidutsläpp med cirka 2000 ton per år.
- Solfångare på kommunala tak. Örebro kommun ska genomföra en inventering för att se vilka kommunala lokaler där solfångare skulle kunna placeras. I arbetet ska också näringslivet och länsstyrelsen bjudas in.
- Vindkraft för framtiden. Örebro kommun och ÖBO ska undersöka möjligheten att bli delägare, och därmed bidra till utbyggnaden av de vindkraftsparker som nu byggs upp.
- Spara energi på belysning och utrustning. Vi vill påbörja arbetet för att alla kommunala lokaler utrustas med närvarodetektorer. De känner av när någon finns i lokalerna. Det sparar el och öka tryggheten. Vi vill också att all kommunal verksamhet använder grenkontakter med strömbrytare för att kunna spara in på onödig stand-by-el.
- Vi vill att Örebro kommun ställer tuffare krav när kommunen säljer mark för bostadsbyggande. I ett första steg vill vi att kommunen skärper Boverkets krav runt energieffektivitet med 30%.

Gifter och kemikalier

Vi lever i ett kemikaliesamhälle. Varje dag utsätts vi för tiotusentals kemikalier som inte existerade för några årtionden sedan. Den okontrollerade kemikaliespridningen har utvecklats till ett av våra värsta miljöproblem. Alla påverkas vi av kemikalier i Örebro vare sig vi vill eller inte. Användningen av kemiska ämnen i Örebro och världen har ökat explosionsartat och de sprids vidare till naturen och till människor.

Vi utsätts dagligen för skadliga kemikalier. Vi måste stävja och sprida kunskap om den diffusa spridningen och den kontinuerliga exponeringen av kemikalier i Örebro. Vi får i oss kemikalier av allt från kosmetika till godis. Särskilt känsliga är barn och allergiker. Senast i raden av farliga produkter visar sig vara nappflaskor som våra spädbarn äter ur.

Därför ger vi detta tydliga löfte:

- I kommunens lokaler ska bara miljömärkt och oparfymerad tvål och andra rengöringsprodukter finnas.

Här följer ett antal förslag som vi socialdemokrater vill genomföra 2010-2014:

- Örebro kommun ska inleda ett arbete för att minska andelen gifter och kemikalier i våra butiker. Särskilt viktig är handeln med kläder, kemikalier och livsmedel. Precis som Socialdemokraterna tagit initiativ till ett helt nytt klimatprotokoll – Örebroprotokollet, ska nu Örebro kommun ta initiativ till en diplomering som hjälper Örebroarna att välja butiker som inte säljer onödiga gifter och kemikalier. Listan på butiker ska hållas tillgänglig via Örebro kommuns webbplats.
- Örebro kommun ska ge särskilda bidrag för att stimulera det lokala föreningslivets granskning av butiker och försäljningsställen. Exempelvis kan Svenska Naturskyddsföreningen i Örebro genomföra besök och ge uppgifter till Örebroarna var det finns farliga produkter och var vi kan handla tryggare.
- Örebro kommun ska i sin egen verksamhet byta ut alla farliga rengöringskemikalier till miljövänliga alternativ.

Bättre mat och livskvalitet

Mat är hälsa. En varierad och väl sammansatt kost kan leda till bättre hälsa. Men maten vi äter påverkar också jordens miljö och klimat. I dagens konventionella jordbruk och köttindustri sprids både gifter och kemikalier. Den konventionella livsmedelsproduktionen är dessutom energiintensiv. Både i form av exempelvis kraftfoder, konstgödsel eller uppvärmningen av växthus. Dessutom transporteras livsmedel idag över hela jorden, vilket ytterligare späder på den negativa miljöeffekten.

Konventionella livsmedel innehåller både mer rester av bekämpningsmedel och färre vitaminer än ekologiska produkter. I Örebro borde det alltid finnas ett ekologiskt och gärna närproducerat alternativ.

Därför ger vi detta tydliga löfte:

Det ska skapas 500 nya kolonilotter på ÖBO:s och kommunens mark. Krävs nya detaljplaner ska det tas fram för att ge fler människor möjligheten att odla i sin egen närhet.

Här följer ett antal förslag som vi socialdemokrater vill genomföra 2010-2014:

- Örebro kommun är bäst i länet på att handla miljömärkt mat, men det ska bli ännu bättre. Till 2014 vill vi att 35 procent av den mat som köps in är miljömärkt. För produkter där prisskillnaden är liten, ska kommunen välja miljömärkta varor. Örebro kommun ska dessutom upphandla fler rättvisemärkta produkter. Allt kaffe och alla bananer i kommunens verksamhet ska vara ekologiska och rättvisemärkta.
- Kommunens konsumentrådgivning ska också kunna ge bättre råd om hur ekologisk mat både kan bli ekonomisk och nyttigare än konventionella livsmedel. Ett exempel är att människor mer lagar mat efter säsong. Därför är det viktigt att kommunen fortsätter uppmuntra exempelvis bondens marknad.
- I kommunens barnomsorg, grundskola och gymnasium ska alla mejeriprodukter vara ekologiska, vilket inte är fallet idag. En dag i veckan ska maten vara vegetarisk och utrotningshotad fisk som torsk ska inte serveras i våra skolor. Örebro kommun ska i största möjliga mån ställa samma krav på fristående skolor/utförare som kommunala. Kanske kan kommunen lära sig av fristående skolor som lyckats med en ekologisk profil.

Lätt och smidigt att leva miljövänligt

Många vill göra sin del i arbetet för en bättre miljö. I Örebro ska det bli enklare att leva miljövänligt. Om det blir smidigt och praktiskt att leva miljövänligt kommer fler göra det. Därför vill vi att Örebro kommun underlättar för örebroarnas vilja att ta ansvar för miljön.

Därför ger vi detta tydliga löfte:

Örebro kommun ska erbjuda alla Örebroare en individuell klimatrådgivning för att lättare kunna ställa om till hållbar lågenergi- och ekologisk konsumtion. Klimat- och miljörådgivningen ska ske i samverkan med bildningsförbunden och rådgivningen ska finnas där människor finns.

Här följer ett antal förslag som vi socialdemokrater vill genomföra 2010-2014:

- Erbjud mobila återvinningscentraler. Många Örebroare, särskilt de i flerfamiljshus och utan bil, tycker det är svårt och krångligt att lämna grovsopor. Kommunen har tagit bort grovsophämtningen. Örebroarnas vilja att göra insatser för vår miljö och återvinning måste kommunen bejaka. Därför ska det bli lättare att återvinna. Vi vill att Örebro kommun ska erbjuda mobila återvinningscentraler.
- Att ta hand om våra sopor påverkar i hög grad vår miljö. Därför ska antalet återvinningscentraler öka och öppettiderna förbättras. Varje dag i veckan ska det finnas minst en återvinningscentral i Örebro kommun som är öppen.
- Vi vill fortsätta stötta det viktiga arbete som bildningsförbunden bedriver för att förändra attityder och kunskap om hur vi kan leva mer miljövänligt och etiskt.

Du kan tycka till!

Saknar du något? Vill du stryka något? Du är välkommen med dina synpunkter. Skicka in synpunkter via www.ettorebroforalla.se under rådslagen eller hör gärna av er via e-post eller post till Peter Dahlgren, peter.dahlgren@orebro.se, eller Socialdemokraterna i Örebro, Stortorget 19, 702 11 Örebro. Du kan också fylla i den här sidans svarsformulär. lämna in på Stortorget 19!

1) Jag saknar följande satsningar på miljön:

.....

.....

.....

.....

2) Jag tycker följande saker ska strykas eller omformuleras:

.....

.....

.....

.....

3) Övriga synpunkter:

.....

.....

.....

.....

Ett grönare
Örebro?

Tyck till du
också!

Du kan tycka till på följande sätt:

Webben: www.ettorebroforalla.se

E-post: peter.dahlgren@orebro.se

Post: Skicka in talongen på baksidan

I person: bjud in Peter Dahlgren på ett spännande möte om klimat och miljö